

УДК 330.322:330.341

Н. П. Юрчук,
к. е. н., доцент, доцент кафедри економічної кібернетики,
Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця
В. Ю. Вовк,
магістрант кафедри економічної кібернетики,
Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця
Р. П. Топіна,
магістрант кафедри економічної кібернетики,
Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця

DOI: 10.32702/2306-6792.2019.3.53

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВА РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

N. Yurchuk,
Ph.D. in Economics, Assistant Professor, Associate Professor of Economic
Cybernetics Department, Vinnytsia National Agrarian University, Vinnytsia
V. Vovk,
Master of Economic Cybernetics Department, Vinnytsia National Agrarian University, Vinnytsia
R. Topina,
Master of Economic Cybernetics Department, Vinnytsia National Agrarian University, Vinnytsia

INNOVATIVE-INVESTMENT ACTIVITY AS THE IMPLEMENTATION BASIS OF THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT CONCEPT OF THE UKRAINIAN ECONOMY

У статті досліджено інноваційно-інвестиційну діяльність України як одну з передумов успішної реалізації концепції сталого розвитку країни. Розкрито сутність економічних категорій "інновації", "інвестиції", "сталий розвиток". Обґрунтовано необхідність реалізації політики сталого розвитку економіки країни та впливу на неї інноваційно-інвестиційної складової.

Розглянуто показники сталого розвитку економічної складової. Узагальнено складові сталого розвитку України.

Проаналізовано обсяги інвестування в економіку України та проведено оцінку рівня інноваційно-інвестиційного потенціалу країни.

Досліджено рейтинг країн за глобальним індексом інновацій і визначено, що у 2017—2018 рр. для України підсумковий глобальний індекс інновацій лишився на досить низькому рівні.

Доведено, що інноваційний розвиток є одним з пріоритетних напрямів для досягнення концепції сталого розвитку економіки України його цілей та завдань в умовах конкурентного середовища.

Обґрунтовано необхідність формування стратегії інноваційно-інвестиційного розвитку з метою залучення інвестицій, відновлення конкурентоспроможного виробництва, зростання зайнятості населення держави та зниження рівня безробіття.

The article investigates the innovation and investment activity of Ukraine as one of the prerequisites for the successful implementation of the concept of sustainable development of the country. The essence of economic categories "innovations", "investments", "sustainable development" is revealed. The necessity of realization of the policy of sustainable development of the country's economy and its influence on innovation-investment component is substantiated.

The main principles of the Strategy of Sustainable Development "Ukraine-2020" are analyzed.

The indicators of sustainable development of the economic component are considered. It is noted that in practice, in many countries, when assessing the economic component of sustainable development, the most often used indicator of GDP per capita, which characterizes a certain stage of economic development.

The components of sustainable development of Ukraine are generalized.

The volumes of investment in the Ukrainian economy are analyzed and the level of innovation and investment potential of the country is estimated.

The ranking of countries according to the global index of innovations is investigated and it is determined that in 2017—2018 for Ukraine the final global index of innovations remained at a rather low level.

When assessing the volume of foreign direct investment in Ukraine, it is determined that the main source of financing of capital investments is the own funds of enterprises and organizations.

It is stated that in order to further improve the investment climate in Ukraine, the issue of improving the legal and organizational framework for enhancing the capacity of mechanisms for ensuring a favorable investment climate and forming the basis for preserving and improving the competitiveness of the domestic economy is relevant.

The negative factors of sustainable development of the national economy are revealed.

It is proved that innovative development is one of the priority directions for achieving the concept of sustainable development of Ukraine's economy of its goals and objectives in a competitive environment.

The necessity of forming a strategy of innovation and investment development with the purpose of attracting investments, restoration of competitive production, growth of employment of the population of the state and reduction of unemployment level is substantiated.

Ключові слова: інновації, інвестиції, інноваційно-інвестиційна діяльність, сталий розвиток, прями іноземні інвестиції, індекс сталого розвитку, економічний розвиток.

Key words: innovations, investments, innovation and investment activity, sustainable development, direct foreign investments, sustainable development index, economic development.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

У сучасних умовах глобалізації світової економіки, головною та найважливішою умовою сталого розвитку економіки країни виступають ідеї та знання, які в подальшому перетворюються у сучасні технології, новітні системи управління тощо. Необхідність та спроможність виходу України на траєкторію сталого розвитку досить часто пов'язують з переходом до інноваційно-інвестиційної моделі розвитку вітчизняної економіки.

Сучасна економіка України потребує розвитку радикальних структурних змін за рахунок формування та запровадження інноваційної моделі розвитку вітчизняних підприємств, економічне відродження та прискорений інноваційний розвиток яких можливий лише при значних капіталовкладеннях у стратегічні напрями їх діяльності. Саме тому інвестиційна база є важливим фактором інноваційно-інвестиційного розвитку та основою досягнення сталого розвитку економіки країни. Водночас головною причиною гальмування економічного зростання вітчизняної економіки є дефіцит інвестиційних ресурсів.

Опираючись на досвід європейських країн, високі темпи зростання економіки та рівень інноваційно-інвестиційного розвитку забезпечує низка умов, головними з яких є не лише інвестиційні ресурси, а й науково-технічний та індустріальний потенціал, кадрове та наукове забезпечення, законодавча база та державна підтримка інвесторів. Ці та інші умови визначають рівень розвитку інноваційно-інвестиційної діяльності України як ключового аспекту досягнення сталого розвитку країни.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Інноваційно-інвестиційній діяльності країни, теоретико-методичній основі її активізації приділяється значна увага як вітчизняними, так і зарубіжними вченими. Дослідженню процесів сталого розвитку присвячено праці таких вчених: Білик В. [1], Гречаник Н. [2], Кіреєва Е. [3], Владимир О. [4], Ханова О. [5] та ін. Так, Смирнова І.І. і Михайлюта Є.І. [6] досліджують теоретичні аспекти сталого розвитку в Україні, Сморганюк Т.П. [7] розглядає сталий розвиток в умовах глобалізації та виокремлює його складові. Різні аспекти інноваційно-інвестиційної діяльності України висвітлено у працях таких вітчизняних вчених, як Калетнік Г.М. [8], Колєватова О.В. та інших. Зокрема, Яковлев А.І. [9] розглядає інноваційно-інвестиційну діяльність як складову розвитку економіки України, Ульяниченко О.В. [10] аналізує вплив інноваційно-інвестиційної діяльності на сталий розвиток економіки держави.

Проте, не дивлячись на значну кількість робіт та публікацій, на сьогодні питання удосконалення інноваційно-інвестиційної діяльності потребує подальшого дослідження. Зарубіжний досвід з кожним днем все більше доводить, що активна інноваційно-інвестиційна політика прискорює темпи зростання економіки та забезпечує швидше досягнення цілей сталого розвитку. Тому вивчення факторів, що пришвидшують перехід України на інноваційно-інвестиційний шлях розвитку є надзвичайно актуальним питанням в умовах сьогодення.

МЕТА СТАТТІ

Метою статті є дослідження інноваційно-інвестиційної діяльності України як складової досягнення реалізації сталого розвитку України.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

У сучасних умовах України проблеми сталого розвитку стоять дуже гостро через кризові явища в економіці як в цілому, так і регіонів країни, окремих галузей промисловості, підприємств, а також через політичні реалії. Концепція сталого розвитку має бути відображенням та забезпеченням вирішення суперечності суспільства. Слід відзначити, що на даному етапі розвиток України має слідувати найважливішим принципам сталого розвитку, які було сформульовано в концепції 1992 року в Ріо-де-Жанейро. Отже, реалізація стратегії сталого розвитку України повинна базуватися на усвідомленні того, що стан суспільства і якість життя людей знаходяться під впливом економічної, соціальної та екологічної складових та їх взаємозв'язку [6].

Поняття "сталий розвиток" має англійське походження "sustainable development". Проте таке формулювання є досить суперечливим, адже розвиток означає певну зміну, рух вперед, а сталий — стабільність функціонування тієї чи іншої системи. Зважаючи на це деякі дослідники вважають, що більш точний переклад цього словосполучення — "підтримуваний розвиток", тобто рівноважний розвиток, позитивні зміни системи.

Виходячи з наявних протиріч, суперечності виникають і у визначення поняття сталого розвитку. Поява ідеї сталого розвитку пов'язана з діяльністю спеціальної Комісії ООН під керівництвом экс-прем'єра Норвегії Брундтланд, яка мала мандат розробити важливі питання майбутнього світового розвитку. Підсумки і рекомендації цієї діяльності містилися у відомій доповіді "Наше спільне майбутнє" (1987 р.).

Комісія Брундтланд вперше визначила поняття "сталий розвиток" як розвиток, який задовольняє потребам нинішнього покоління у такий спосіб, щоб не зашкодити здатності прийдешніх поколінь задовольняти свої потреби [2].

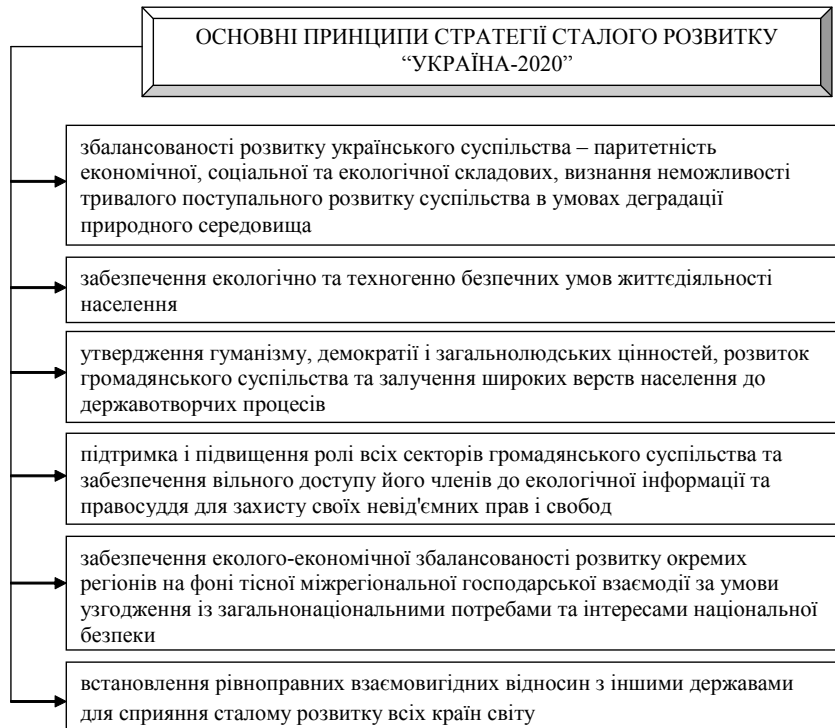

Рис. 1. Основні принципи Стратегії сталого розвитку "Україна-2020"

Джерело: сформовано авторами на основі [5; 11].

Смирнова І.І. та Михайлюта Є.І. вважають, що сталий розвиток — це економічне зростання, що не призводить до погіршення навколишнього середовища, та при цьому супроводжується вирішенням соціальних проблем і забезпеченням соціальної справедливості [6].

Вітчизняні науковці Ханова О.В. та Скібіна С.О. вважають, що сталий розвиток — це система взаємоузгоджених управлінських, економічних, соціальних, природоохоронних заходів, спрямованих на формування системи суспільних відносин на засадах довіри, партнерства, солідарності, консенсусу, етичних цінностей, безпечного навколишнього середовища, національних джерел духовності [5].

У Стратегії сталого розвитку "Україна-2020" представлено наступне визначення: "Сталий розвиток — це процес розбудови держави на основі узгодження і гармонізації соціальної, економічної та екологічної складових з метою задоволення потреб сучасних і майбутніх поколінь".

За результатами проведеного аналізу літературних джерел відповідної тематики слід відзначити, що в стратегіях сталого розвитку багатьох країн світу ведеться мова тільки про постійне зростання обсягів виробництва без визначення проблем, які можуть бути пов'язані з екологічними і соціальними вимірами розвитку.

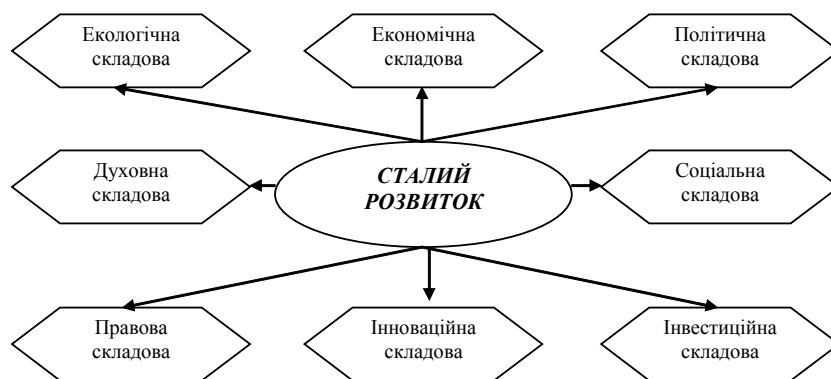

Рис. 2. Складові сталого розвитку України

Джерело: сформовано авторами на основі [7].

У структурі економіки України присутня досить велика частка сировинних та енергоємних видів виробництв, що призводить до виснаження природних ресурсів, знижки конкурентоспроможності вітчизняних товарів, погіршення стану навколишнього природного середовища, і все це поставило вимогу щодо переходу країни до моделі сталого розвитку [6].

Стратегією сталого розвитку "Україна-2020" було визначено основні принципи (рис. 1).

Так, показниками сталого розвитку економічної складової можна вважати:

- ВВП у розрахунку на душу населення, тис. грн.
- Індекс промислового виробництва, відсотків.
- Індекс внутрішнього сукупного реально-го попиту, відсотків.
- Індекс валового споживання, відсотків.
- Індекс валового нагромадження основного капіталу, відсотків.
- Частка видобувної галузі в обсягах промислового виробництва, відсотків.
- Частка обробної галузі в обсягах промислового виробництва, відсотків.

— Обсяг сукупних інвестицій у основний капітал, млн грн.

— Коефіцієнт інтенсивності оновлення основних фондів.

— Обсяг науково дослідних та науково-технічних робіт, млн грн.

— Імпорт товарів і послуг, млрд доларів США.

— Експорт товарів і послуг, млрд доларів США.

— Обсяг прямих іноземних інвестицій, млрд доларів США.

Але значна кількість показників, відсутність єдиних принципів щодо їх використання, брак достовірних статистичних даних створює проблеми з однозначності оцінок сталого розвитку різних країн. При цьому вищезазначені труднощі, які існують для однієї країни, можуть не існувати для іншої. Слід звернути увагу, що на практиці багатьма країнами при оцінці економічної складової сталого розвитку найчастіше використовується показник рівня ВВП на душу населення, який характеризує певний етап розвитку економіки [6].

Доповнюючи думку Сморжанюк Т.П. про те, що сталий розвиток поєднує у собі 6 складових: економічну, екологічну, соціальну, правову, політичну та духовну [7], варто акцентувати увагу на тому, що це поняття є надзвичайно широко плановим та багатокomпонентним, проте можливо виділити інноваційну та інвестиційну сфери окремо (рис. 2).

Інноваційно-інвестиційна сфера є однією з найчутливіших складових економічного розвитку, яка здатна миттєво реагувати на дію зовнішніх та внутрішніх чинників впливу. Інноваційно-інвестиційна діяльність складається з інноваційної та інвестиційної діяльності країни.

Так, відповідно до Закону України "Про інноваційну діяльність", інноваційна діяльність — діяльність, що спрямована на використання і

Таблиця 1. Аналіз ВВП України, 2012–2017 рр.

Роки	Номінальний ВВП (у факт. цінах)			Валове нагромадження основного капіталу	
	млн грн	Відхилення від попереднього року		млн грн	% до ВВП
		млн. грн	%		
2012	1408889	+92289	+7,0	275347	20
2013	1454931	+46042	+3,3	256575	18
2014	1525428	+70497	+5,0	207024	17
2015	1979458	+454030	+30	303297	15
2016	2383182	+403724	+20	512830	22
2017	2982920	+599738	+25	618914	21

Джерело: складено та розраховано авторами на підставі даних [14].

комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг [12].

Закон України "Про інвестиційну діяльність" тлумачить інвестиційну діяльність як сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій [13].

Аналіз та оцінка рівня інноваційно-інвестиційного розвитку України засвідчує, що валове нагромадження основного капіталу характеризується поступовим зменшенням у 2012—2014 роках, але у відсотках до ВВП значення показника нижче критичного рівня (15—17 %) спостерігалось у 2013, 2014 та 2015 роках (табл. 1).

Підсумковий глобальний індекс інновацій — співвідношення витрат до ефекту, який сприяє об'єктивності оцінювання ефективності зусиль в напрямку розвитку інновацій кожної країни.

Згідно з доповіддю "Глобальний індекс інновацій 2018", підготованою спільно Корнельським університетом, школою бізнесу INSEAD і Всесвітньою організацією інтелектуальної власності (ВОІВ), Глобальний індекс інновацій охоплює 127 економік світу й використовує 82 показники по цілому ряду тем [15].

Так, за останні роки для України підсумковий Глобальний індекс інновацій лишився на досить низькому рівні, про що свідчать дані таблиці 2.

Отже, серед країн-лідерів у сфері інновацій знаходяться Швейцарія, Нідерланди, Швеція, Великобританія, Сінгапур, США, Фінляндія, Данія, Німеччина, Ірландія. Україна у 2018 році зайняла 43 місце із 127, зміцнивши свої позиції

Таблиця 2. Рейтинг країн за глобальним індексом інновацій у 2017—2018 рр.

2017 р.			2018 р.		
№ у рейтингу	Країна	ГП	№ у рейтингу	Країна	ГП
1	Швейцарія	67,69	1	Швейцарія	68,4
2	Швеція	63,82	2	Нідерланди	63,3
3	Нідерланди	63,36	3	Швеція	63,1
4	США	61,40	4	Великобританія	60,1
5	Великобританія	60,89	5	Сінгапур	59,8
6	Данія	58,70	6	США	59,8
7	Сінгапур	58,69	7	Фінляндія	59,6
8	Фінляндія	58,49	8	Данія	58,4
9	Німеччина	58,39	9	Німеччина	58,0
10	Ірландія	58,13	10	Ірландія	57,2
...			...		
49	Катар	37,90	42	Греція	38,9
50	Україна	37,62	43	Україна	38,5
51	Таїланд	37,57	44	Таїланд	38,0

Джерело: узагальнено авторами за даними [16].

порівняно з минулим 2017 роком на 7 пунктів. (у 2017 р. — 50 місце, у 2016 р. — 56 місце, у 2015 р. — 64 місце).

За даними Міністерства фінансів України, кількість прямих іноземних інвестицій в економіку України за II квартал 2018 року становить 667 млн дол., що на 370 млн дол., менше за аналогічний показник 2017 р. Обсяг іноземних інвестицій у II кварталі 2017 р. склав 1037 млн дол. [14].

За структурою, найбільші обсяги були по напрямках (рис. 3).

Головним джерелом фінансування капітальних інвестицій, як і раніше, залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких у 2017 р. освоєно 69,9 % капіталовкладень.

Частка кредитів банків та інших позик у загальних обсягах капіталовкладень становила

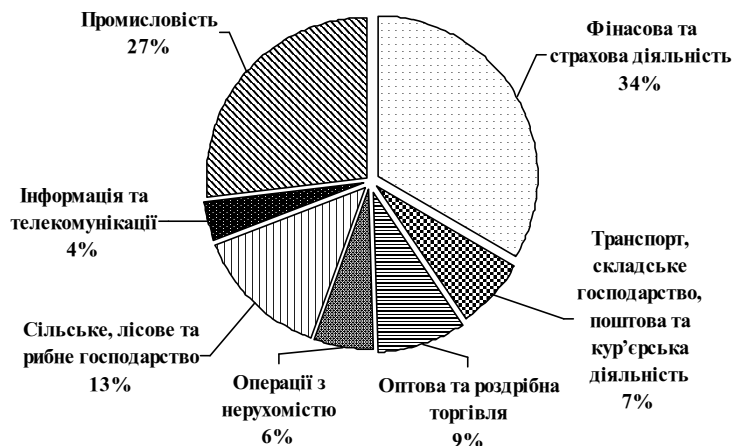

Рис. 3. Обсяги прямих іноземних інвестицій в Україні за структурною змінною у 2017 р., %

Джерело: складено та розраховано авторами на підставі даних [14].

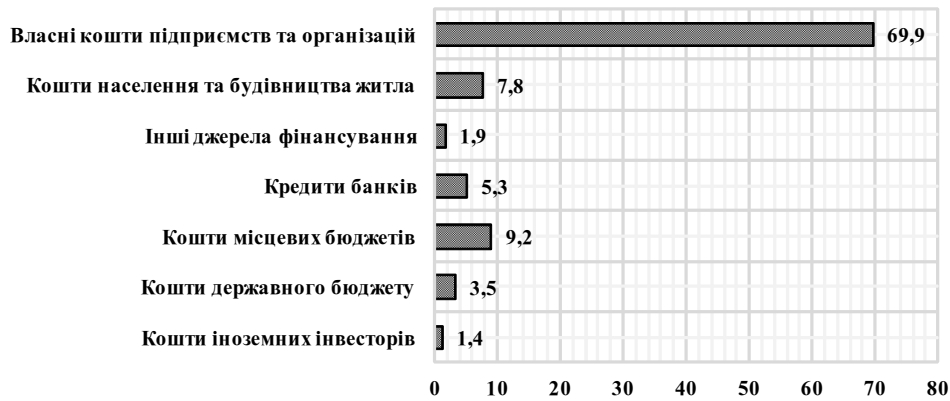

Рис. 4. Розподіл капітальних інвестицій за джерелами фінансування у 2017 р., %

Джерело: складено та розраховано авторами на підставі даних [17].

5,3%. За рахунок державного та місцевих бюджетів освоєно 12,7 % капітальних інвестицій. Частка коштів іноземних інвесторів становила 1,4 % усіх капіталовкладень, частка коштів населення на будівництво житла — 7,8 %. Інші джерела фінансування становлять 2,9 % [17].

Обсяги освоєння капітальних інвестицій підприємств України у 2017 році складають 412,8 млрд грн, що на 22,1 % більше від обсягу капітальних інвестицій за відповідний період 2016 року.

У 2017 році найбільший обсяг іноземних інвестицій надійшов з Кіпру (506 млн дол.), Росії (395,9 млн дол.), Нідерландів (262,5 млн дол.), Великобританії (211,7 млн дол.), Німеччини (119,3 млн дол.) [14].

Технічний прогрес та інновації призводять до більш ефективного використання праці і капітальних інвестицій, і, таким чином, сприяють

росту продуктивності — одного з основних чинників економічного зростання в більшості країн світу протягом понад двох десятиліть.

Потреба в інноваціях сьогодні актуалізується більше, ніж будь-коли раніше. Це пов'язано, по-перше, з необхідністю відновлення економіки країн після світової фінансової кризи, а інновації можуть стати ефективним засобом досягнення цієї мети, по-друге, із зміною способів функціонування економіки і суспільства внаслідок сучасних технологічних трансформацій, особливо у сфері ІКТ — впровадженні технологій штучного інтелекту, блокчейну, Інтернету речей та промислового Інтернету речей, 3-D друку, 5G зв'язку, доповненої та віртуальної реальності тощо, які докорінним образом змінюють процеси виробництва і будівництва, торгівлі і логістики, навчання і накоплення знань і т. д. [17].

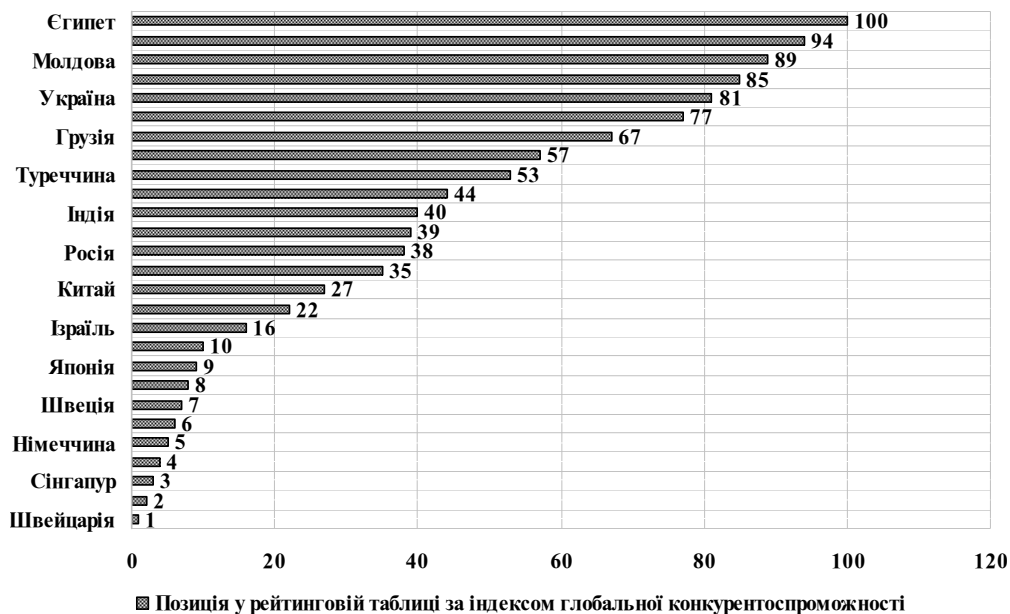

Рис. 5. Індекс глобальної конкурентоспроможності у 2017–2018 рр.

Джерело: сформовано авторами за даними [18].

Трансфер технологій — це рух знань або технологій від однієї організації до іншої, від університетів та наукових установ до бізнесу, де знання можуть бути перетворені в інновації — нові продукти та послуги, які принесуть користь суспільству, нові форми організації праці і спілкування, а в цілому і у життя людей.

Розподіл капітальних інвестицій за джерелами фінансування, % (рис. 4).

З метою подальшого покращення інвестиційного клімату України актуальним є питання удосконалення правової та організаційної бази для підвищення дієздатності механізмів забезпечення сприятливого інвестиційного клімату й формування основи збереження та підвищення конкурентоспроможності вітчизняної економіки.

За даними звіту Світового економічного форуму про глобальну конкурентоспроможність 2017—2018 рр., Україна піднялася на 4 позиції в рейтингу й посіла 81 місце серед 137 досліджуваних країн (рис. 5).

Індекс глобальної конкурентоспроможності складається з більш ніж 100 змінних, що згруповані у 12 контрольних показників ("Інституції", "Інфраструктура", "Макроекономічне середовище", "Охорона здоров'я та початкова освіта", "Вища освіта і професійна підготовка", "Ефективність ринку товарів", "Ефективність ринку праці", "Розвиток фінансового ринку", "Технологічна готовність", "Розмір ринку", "Відповідність бізнесу сучасним вимогам" та "Інноваційний потенціал"), які об'єднані 3-ма основними групами субіндексів: "Основні вимоги", "Підсилювачі продуктивності" та "Інновації та фактори вдосконалення".

Згідно з даними дослідження, Україна погіршила свої позиції у 4 з 12 основних показників. Найбільше втрачено (мінус 13 пунктів) за складовою "Ефективність ринку праці". Тенденція до погіршення цього показника спостерігалася і в минулорічних дослідженнях, причому в торішньому ми погіршили за ним свої позиції на 17 пунктів.

Також Україна зазнала втрат за оцінкою інноваційної складової Індексу — ("мінус" 9 пунктів), інфраструктурної ("мінус" 3 пункти) та за складовою, що характеризує вищу освіту та професійну підготовку ("мінус" 2 пункти).

Незважаючи на незначні покращення, в цьому році в нас все ще найгірші позиції за оцінкою міцності банків (130 місце), за регулюванням фондових бірж (134 місце), за якістю доріг (130 місце), за інфляційними змінами та за здат-

ністю країни утримувати таланти (129 місце), за захистом права власності (128 місце) [18].

Негативними факторами для сталого розвитку економіки країни визначено (в порядку зменшення): інфляцію, корупцію, політичну нестабільність, високі податкові ставки, складність податкового законодавства, нестабільність урядів, ускладнений доступ до фінансів, неефективну державну бюрократію, регулювання валютного ринку, недостатню освіченість працівників, погану етику робочої сили, недостатню здатність до інновацій, обмежувальне регулювання ринку праці, невідповідну якість інфраструктури, злочинність та крадіжки, низьку якість охорони здоров'я.

Інноваційно-інвестиційна модель сталого розвитку економіки держави передбачає модернізацію економіки, яка ґрунтується на впровадженні принципово нових технологій і застосуванні нових знань. Проведене дослідження дає можливість визначити пріоритетні напрями реалізації сучасної інноваційної політики. Однак в умовах кризового стану економіки України проблемою є інвестиційна підтримка інноваційних рішень. Шляхами розв'язання проблеми фінансування є [10]:

- покращення інвестиційного клімату;
- розвиток інвестиційного ринку та інвестиційної інфраструктури;
- створення дієвих механізмів державно-приватного партнерства в інфраструктурному інвестуванні;

- розбудова системи підготовки програм і проектів для державного інвестування.

Ґрунтуючись на досвіді країн, які перейшли до моделі інноваційного розвитку, державна інноваційно-інвестиційна політика на сучасному етапі повинна передбачати:

- вдосконалення законодавства України, спрямованого на активізацію інвестиційної діяльності;

- створення та забезпечення ефективного функціонування інститутів розвитку (державна інвестиційна компанія, фонд стратегічних інвестицій, фонд кредитних гарантій тощо);

- становлення та розвиток індустрії прямого інвестування та венчурного капіталу;

- створення умов для залучення інвестицій на ринках капіталу через первинне публічне розміщення акцій в Україні;

- реалізація принципів державно-приватного партнерства при реалізації інфраструктурних проектів;

- врегулювання відносин в процесі укладання, виконання та припинення дії угод про розподіл продукції;

— використання земельних ділянок для здійснення концесійної діяльності, посилення державних гарантій прав концесіонерів;

— державна підтримка реалізації інвестиційних програм і проектів за пріоритетними напрямками економічного розвитку України; державна підтримка інвестиційних програм і проектів, направлених на розвиток експорт-орієнтованих та імпортозаміщуваних виробництв [10].

ВИСНОВКИ З ПРОВЕДЕНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Системний аналіз інвестиційних та інноваційних процесів у рамках розробки основи інноваційно-інвестиційної стратегії реалізації концепції сталого розвитку економіки України дозволяє окреслити шляхи спільного розв'язання проблем залучення інвестицій та впровадження інновацій і реалізації на цій основі механізму структурно-інноваційного оновлення економіки. Саме від її успішного функціонування великою мірою залежить ефективність реалізації пріоритетних напрямків інвестування з урахуванням інноваційної спрямованості, що є одним із головних аспектів забезпечення сталого економічного зростання в Україні.

Інноваційний розвиток є одним з пріоритетних напрямів для досягнення концепції сталого розвитку економіки України його цілей та завдань в умовах конкурентного середовища. Для успішної діяльності є необхідним чіткий аналіз вплив тієї чи іншої групи чинників на цей процес.

Україна нині залишається привабливою для інвестицій, водночас вона не знаходиться осторонь світових процесів, є достатньо інтегрованою у світове господарство і порушення стабільності на зовнішніх ринках має свій вплив в Україні.

Необхідним чинником регулювання інвестиційних процесів є докорінна перебудова системи державного регулювання інвестиційними процесами, яка б співпрацювала як з вітчизняними, так і іноземними інвесторами, та сприяла залученню капіталу, координувала співробітництво з міжнародними організаціями тощо.

Утвердження інноваційно-інвестиційної моделі розвитку національної економіки є альтернативним шляхом для України, що дозволяє забезпечити конкурентоспроможність вітчизняної економіки, відкриває можливість інтегруватися в глобальні інтеграційні процеси як рівноправний суб'єкт, забезпечити випереджальні темпи економічного зростання відносно розвинених країн світу і створити еко-

номічне підґрунтя для запровадження високих соціальних стандартів, притаманних розвиненим країнам світу.

Література:

1. Білик В.В. Державне регулювання інноваційно-інвестиційної діяльності / В.В. Білик // Економіка та суспільство. — 2017. — № 10. — С. 172—176.
2. Гречаник Н.Ю. Сталий розвиток та об'єктивна необхідність його формування / Н.Ю. Гречаник // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Економіка. — 2014. — Вип. 10. — С. 36—40.
3. Кіреєва Е.А. Забезпечення сталого розвитку аграрного сектору: досвід аграрної політики США / Е.А. Кіреєва, William P. Spencer // ЕКОНОМІКА. ФІНАНСИ. МЕНЕДЖМЕНТ: актуальні питання науки і практики. — 2016. — № 9 (13). — С. 20—29.
4. Владимир О. Об'єктивна необхідність забезпечення політики сталого розвитку економіки країни / О. Владимир // Соціально-економічні проблеми і держава. — 2017. — Вип. 2 (17). — С. 13—29.
5. Ханова О.В. Сталий розвиток країн ЄС: методика та індикатори оцінювання / О.В. Ханова, С.О. Скібіна // Проблеми економіки. — 2017. — № 3. — С. 20—32.
6. Смирнова І.І. Сталий розвиток в Україні: теоретичні аспекти / І.І. Смирнова, Є.І. Михайлюта // Економічний вісник Донбасу. — 2018. — № 1 (51). — С. 10—14.
7. Смержанюк Т.П. Сталий розвиток в умовах глобалізації та його складові / Т.П. Смержанюк // Економічні інновації: Зб. наук. пр. — 2013. — Вип. 53. — С. 253—260.
8. Калетнік Г.М. Інвестиційно-інноваційне забезпечення вирощування біоенергетичних культур та виробництва біопалив / Г.М. Калетнік, Г.С. Гончарук, Ю.В. Довгань // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. — 2017. — № 1. — С. 7—18.
9. Яковлев А.І. Аналіз стану інноваційної діяльності в Україні та шляхи його поліпшення / А.І. Яковлев // Наука та наукознавство. — 2018. — № 2 (100). — С. 29—44.
10. Ульянченко О.В. Інноваційно-інвестиційна діяльність, як основа сталого розвитку економіки держави / О.В. Ульянченко // Науковий вісник Мукачівського державного університету. — 2015. — № 2(4) — С. 70—76.
11. Стратегія сталого розвитку "Україна — 2020". Указ Президента України. 12.01.2015. № 5/2015. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show//5/2015#n10>

12. Про інноваційну діяльність: Закон України №40-IV від 4.07.2002 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15>

13. Про інвестиційну діяльність: Закон України №1561-XII від 18.09.1991 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>

14. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://minfin.com.ua/>

15. Писаренко Т.В. Стан інноваційної діяльності та діяльності у сфері трансферу технологій в Україні у 2017 році: аналітична довідка / Т.В. Писаренко, Т.К. Кваша та ін. — К.: УкрІНТЕІ, 2018. — 98 с.

16. The Global Innovation Index. WIPO [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.wipo.int/publications/en/details.jsp?id=4330>

17. Офіційний веб-портал Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

18. Позичії України за всіма компонентами індексу глобальної конкурентоспроможності — 2018 [Електронний ресурс] // Економічний дискусійний клуб. — 2018. — Режим доступу: <http://edclub.com.ua/analitika/pozyciya-ukrayiny-v-reytingu-krayin-svitu-za-indeksom-globalnoyi-konkurentospromozhnosti-2>

References:

1. Bilyk, V.V. (2017), "State regulation of innovative-investment activity", *Economy and Society*, vol. 10, pp. 172—176.

2. Hrechanyk, N.Yu. (2014), "Sustainable development and the objective necessity of its formation", *Visnyk Prykarpats'koho universytetu. Seriya: Ekonomika*, vol.10, pp. 36—40.

3. Kirieieva, E.A. and Spencer, William P. (2016), "Sustainable development of agriculture: the experience of the agricultural policy in the USA", *ECONOMY. FINANCES. MANAGEMENT: actual issues of science and practical activity*, vol. 9 (13), pp. 20—29.

4. Vladymyr, O. (2017), "Objective necessity to provide policy of sustainable development of the country's economy", *Socio-Economic Problems and the State*, vol. 2 (17), pp. 13—29.

5. Khanova, O.V. and Skibina, S.O. (2017), "Sustainable Development of EU countries: Assessment Methodology and Indicators", *The Problems Of Economy*, vol. 3, pp. 20—32.

6. Smyrnova, I. I. and Mykhajliuta, Ye. I. (2018), "Sustainable development in Ukraine: theoretical aspects", *Ekonomichnyj visnyk Donbasu*, vol. 1 (51), pp. 10—14.

7. Smorzhaniuk, T.P. (2013), "Sustainable development in the context of globalization and its components", *Ekonomichni innovatsii: Zb. nauk. pr.*, vol. 53, pp. 253—260.

8. Kaletnik, H.M. Honcharuk, H.S. and Dovhan' Yu.V. (2017), "Investment and innovative support for growing bioenergy crops and biofuels production", *ECONOMY. FINANCES. MANAGEMENT: actual issues of science and practical activity*, vol. 1, pp. 7—18.

9. Yakovlev, A.I. (2018), "Analysis of the innovation performance in ukraine and ways for its enhancement", *Science and Science of Science*, vol. 2 (100), pp. 29—44.

10. Ul'ianychnenko, O.V. (2015), "Innovation and investment activity as the foundation for sustainable national economic development", *Naukovyj visnyk Mukachivs'koho derzhavnoho universytetu*, vol. 2 (4), pp. 70—76.

11. President of Ukraine (2015), Decree of the President of Ukraine "The Strategy for Sustainable Development "Ukraine 2020", available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show//5/2015#n10> (Accessed 12 January 2019).

12. The Verkhovna Rada of Ukraine (2012), The Law of Ukraine "On Innovation Activity", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15> (Accessed 14 January 2019).

13. The Verkhovna Rada of Ukraine (1991), The Law of Ukraine "About investment activity", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (Accessed 14 January 2019).

14. Official site of the Ministry of Finance of Ukraine, available at: <https://minfin.com.ua> (Accessed 15 January 2019).

15. Pysarenko, T.V. Kvascha, T.K. and in. (2018), *Stan innovatsijnoi diial'nosti ta diial'nosti u sferi transferu tekhnologij v Ukraini u 2017 rotsi: analitichna dovidka* [Status of innovation activity and activities in the field of technology transfer in Ukraine in 2017: analytical reference], UkrINTEI, Kyiv, Ukraine.

16. WIPO (2018), "The Global Innovation Index". available at: <https://www.wipo.int/publications/en/details.jsp?id=4330> (Accessed 16 January 2019).

17. Official web-portal of the State Statistics Service of Ukraine, available at: <http://www.ukrstat.gov.ua> (Accessed 16 January 2019).

18. Economic Discussion Club (2018), "Positions of Ukraine on all components of the Global Competitiveness Index", available at: <http://edclub.com.ua/analitika/pozyciya-ukrayiny-v-reytingu-krayin-svitu-za-indeksom-globalnoyi-konkurentospromozhnosti-2> (Accessed 16 January 2019).

Стаття надійшла до редакції 20.01.2019 р.